

Avdelningen för statistik och jämförelser
Hillevi Rydh

Kvalitetsdeklaration

Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2017

Ämnesområde

Socialtjänst

Statistikområde

Stöd och service till funktionshindrade

Produktkod

SO0401

Referenstid

1 oktober 2017.

Innehållsförteckning

Kvalitetsdeklaration	1
Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2017.....	1
Ämnesområde.....	1
Statistikområde	1
Produktkod.....	1
Referenstid.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet.....	6
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid.....	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt.....	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	7
Allmänna uppgifter.....	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring.....	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken som redovisas i denna rapport baseras på uppgifter som insamlats dels som personnummerbaserad statistik dels som mängdstatistik. I båda fallen är det totalundersökningar som har mättag den 1 oktober 2017. Den personnummerbaserade statistiken gäller personer som hade ett eller flera verkställda beslut om insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med undantag för insatsen råd och stöd. Den mängdbaserade statistiken gäller personer med beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS. Den personnummerbaserade statistiken omfattar landets samtliga kommuner. Statistiken om råd och stöd grundar sig på uppgifter från samtliga landsting och från de kommuner som ansvarar för råd och stöd enligt LSS.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av insatser som ges till personer med funktionshinder enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Statistiken används av statliga och kommunala myndigheter för planering, utvärdering och uppföljning av verksamheten. Den ger även underlag för forskning, opinionsbildning och politisk verksamhet. Statistiken används som underlag i det nationella systemet för utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner.

1.1.2 Statistik användares informationsbehov

Viktiga användare är kommuner. Statistiken används bland annat vid beräkning av ekonomisk utjämning för kommuner. Vanligt förekommande användningsområden är jämförelser av olika slag; mellan kommuner, över tid och mellan insatser är några exempel.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken belyser omfattningen av insatserna enligt LSS per kommun den 1 oktober 2017:

- Antal personer med insats enligt LSS fördelade efter kön och ålder
- Antal personer med respektive insats enligt LSS

1.2.1 Objekt och population

Populationen består av samtliga personer i landet som den 1 oktober 2017 hade beslut om insatsen råd och stöd enligt LSS eller som hade verkställda beslut om en eller flera av de övriga insatserna enligt LSS. Objekten är var och en av dessa personer som utgör populationen.

1.2.2 Variabler

Den personnummerbaserade statistiken omfattar följande variabler:

- personkretstillhörighet enligt 1 § LSS
- insats enligt LSS som beslutats och verkställts:
 - personlig assistans enligt 9 § 2 LSS. Endast personer med insatsen personlig assistans enligt LSS redovisas i statistiken. De personer som enbart har

assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken från Försäkringskassan ingår inte. Inte heller de personer där kommunen svarar ekonomiskt och/eller praktiskt för tillfälligt utökad assistans i samband med ordinarie assistents sjukdom eller annan frånvaro ingår i statistiken.

- ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS
- kontaktperson enligt 9 § 4 LSS
- avlösarservice enligt 9 § 5 LSS
- korttidsvistelse enligt 9 § 6 LSS
- korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS
- boende för barn eller ungdomar
- familjehem enligt 9 § 8 LSS
- bostad med särskild service enligt 9 § 8 LSS
- boende för vuxna
- bostad med särskild service enligt 9 § 9 LSS
- annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § 9 LSS
- daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS
- vilken kommun/stadsdel som insatsen utförs och vilken som fattat beslutet
- antal beslutade timmar per månad avseende
 - personlig assistans
 - ledsagarservice
 - avlösarservice
- antal beslutade dygn per månad avseende korttidsvistelse.

Den mängdbaserade statistiken gäller personer med beslut om insatsen rådgivning och annat personligt stöd enligt 9 § 1 LSS. Här omfattas:

- antal personer med beslut om insatsen fördelade på kön, åldersklass och personkrets.

För insatsen råd och stöd enligt LSS belyser statistiken alla beslutade insatser och inte enbart verkställda insatser

1.2.3 Statistiska mått

Personer med en eller flera insatser enligt LSS samt personer med respektive insats enligt LSS redovisas dels som antal och dels som antal i förhållande till befolkningen. Befolkningssiffrorna är de som gäller vid årets slut.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Regional redovisning görs för län och kommun. En person hänförs i regional redovisning till den kommun som har fattat beslut om LSS-insatsen. Vanlig redovisningsgrund är kombinationer av ålder, kön och insats. Eftersom statistiken är totalräknad kan nedbrytning på grupper göras utan hänsyn till skattningsproblemen.

1.2.5 Referenstider

Den 1 oktober 2017 samt mätningar för 1 oktober 2008–2016.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Samtliga kommuner hade möjlighet att hämta tillbaka sina egna uppgifter för ytterligare granskning och rättning efter att MIND Research bearbetat uppgifterna. Därefter bekräftade kommunerna att de insamlade uppgifterna var riktiga. Eftersom statistiken används som underlag i det nationella systemet för utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner har kommunerna ett särskilt intresse av att lämna korrekta uppgifter vilket påverkar kvaliteten positivt. Följande krav har ställts på materialet i insamlingen:

- Att det är ett korrekt personnummer.
- Att personkrets har angetts.
- Att korttidstillsyn för skolungdomar ges från och med det år personen fyller 12 år till och med det år han eller hon fyller 23 år.
- Att en person endast har en boendeinsats enligt LSS.
- Att samma person inte har både insatsen daglig verksamhet och insatsen korttidstillsyn för skolungdomar
- Att ett och samma personnummer endast förekommer en gång per kommun.
- Att varje person har minst en insats.
- Att samma person inte rapporterats från flera kommuner med samma insats.
- Att familjehem för barn och ungdomar ges till och med det år personen fyller 25 år.
- Att bostad med särskild service för barn och ungdomar ges till och med det år personen fyller 25 år.
- Att bostad med särskild service för vuxna ges från och med det år personen fyller 17 år.
- Att annan särskilt anpassad bostad för vuxna ges från och med det år personen fyller 17 år.
- Att daglig verksamhet ges till personer som tillhör personkrets 1 och 2.
- Att daglig verksamhet ges från och med det år ungdomen fyller 16 år.

Ej tvingande kontroller har gjorts om:

- Antal timmar personlig assistans per månad var fler än 175.
- Antal timmar ledsagarservice per månad var fler än 45.
- Antal timmar avlösarservice per månad var fler än 45.
- Antal dagar korttidsvistelse per månad var fler än 11.
- Personer äldre än 70 år har insatsen daglig verksamhet.

Vid de ej tvingande kontrollerna krävs en kommentar av kommunen för att kunna lämna in uppgifterna.

2.2 Osäkerhetskällor

Statistiken om råd och stöd samlades in på uppdrag av Socialstyrelsen genom en elektronisk enkät av Action Dialog Partner AB. Den personnummerbaserade statistiken samlades in via en speciell webbplats som MIND Research AB lagt upp. På webbplatsen kunde

varje kommun, via en säker inloggning, hämta en Excel-fil med föregående års LSS-uppgifter för sin kommun. Denna lista kunde sen användas som utgångspunkt för årets insamling. Uppgifterna skulle sen sparas på webbplatsen.

2.2.1 Urval

Inget urval görs, totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Inga täckningsproblem finns.

2.2.3 Mätning

Med mätfel avses fel som kan ha uppstått genom att frågan missuppfattats av den svarande. Mätfelens omfattning är okänd. Exempel på mätfel kan vara att man angett volymmått i antal timmar per vecka istället för per månad som efterfrågat.

2.2.4 Bortfall

Samtliga kommuner har lämnat in uppgifter.

2.2.5 Bearbetning

Det inkomna registret har bearbetats av Socialstyrelsen genom olika numeriska kontroller, beräkningar och slutligen framtagande av resultattabeller. Resultattablerna har kontrollerats utifrån en uppsättning kvalitetskontroller. Ingen osäkerhet bör ha tillförts genom bearbetningen.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs.

2.3 *Preliminär statistik jämförd med slutlig*

Ingen preliminär statistik produceras.

3 **Aktualitet och punktlighet**

3.1 *Framställningstid*

Framställningstiden är cirka 28 veckor räknat från mätperiodens slut till publicering av slutgiltig statistik.

3.2 *Frekvens*

Statistiken insamlas och publiceras årligen.

3.3 *Punktlighet*

Publicering sker enligt tidsplan.

4 **Tillgänglighet och tydlighet**

4.1 *Tillgång till statistiken*

Statistiken publiceras på Socialstyrelsens webbplats. Information om publiceringen förmedlas även i Socialstyrelsens nyhetsbrev.

4.2 *Möjlighet till ytterligare statistik*

Användare kan efterfråga en specialbearbetning på registret genom att kontakta Socialstyrelsens registerservice för att efterfråga ytterligare uppgifter. Uppgifterna i registret är sekretesskyddade enligt lag. Tillgång till registerdata kan dock erhållas efter särskild prövning hos Socialstyrelsen. För de uppgifter som samlas in på aggregerad nivå är dock redovisningsmöjligheterna begränsade.

4.3 *Presentation*

Statistiken presenteras i ett faktablad, både på svenska och engelska, med årets viktigaste iakttagelser och en Excel-fil med tabeller, texter och diagram.

4.4 *Dokumentation*

Undersökningarna finns dokumenterad hos statistikproducenterna och Socialstyrelsen.

5 *Jämförbarhet och sammanvändbarhet*

5.1 *Jämförbarhet över tid*

Fram till och med år 1998 insamlades alla uppgifter om LSS-insatser in som mängduppgifter. Från och med år 1999 har statistiken över LSS-insatser, bortsett från insatsen råd och stöd, samlats in på personnummernivå. Den personnumerbaserade statistiken baseras på beslutade och verkställda insatser. Följande förändringar i statistiken har skett som påverkar jämförelser över tid:

- Uppgift om personkrets och uppgift om boendekommun för personer som har boende enligt LSS samlades inte in till statistiken för åren 2004–2006.
- Uppgift om antal timmar per månad för personlig assistans, ledsagarservice och avlösarservice i hemmet samt antal dygn per månad för korttidsvistelse utanför det egna hemmet har samlats in sedan år 2007.

5.2 *Jämförbarhet mellan grupper*

I rapporten jämförs kommuner och län samt kön, ålder och personkrets. Det förekommer inga svårigheter i jämförbarheten mellan dessa grupper.

5.3 *Sammanvändbarhet i övrigt*

Statistikvärdena i rapporten kan användas till andra ändamål än de som angetts i 5.1 och 5.2. Uppgifterna som är individbaserade kan även samköras med Socialstyrelsens övriga register.

5.4 *Numerisk överensstämmelse*

I flikarna ”3. Antal per kommun ålder”, ”4. Antal per kommun personkrets” och ”7. Insatstyp kommun” (kolumn ”personer med insats”) i Excel bilagan gäller följande:

Summan av kommunernas värden är ej lika med värdet för länet.

Summan av länens värden är ej lika med värdet för riket.

Eftersom det finns ett fåtal personer som får olika LSS insatser från olika kommuner. Därför kan det överlappa lite vid jämförelser mellan kommuner eller

mellan län, men överlappningen har exkluderats i riketotalen. I övrigt är den numeriska överensstämmelsen mycket god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken har redovisats som officiell statistik sedan 2004.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

C Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2001:40 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift).

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, vilket innebär skyldighet för kommunerna att lämna de efterfrågade uppgifterna. I förordning (2004:16) om utlämnande av uppgifter som avser stöd och service till vissa funktionshindrade och i Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2005:21) regleras vilka personnummerbaserade uppgifter kommunerna ska lämna.

E EU-reglering och internationell rapportering

Uppgifterna är ej EU-reglerade.

F Historik

LSS trädde i kraft den 1 januari 1994 och utgör en väsentlig del av den handikappreform som riksdagen beslutade om året innan. Målsättningen med all verksamhet enligt LSS är att underlätta det dagliga livet för personer med omfattande funktionshinder och främja full delaktighet i samhällslivet. Enskilda ska ges största möjliga inflytande över hur insatserna ges. I denna rapport redovisas antal personer med insatser enligt LSS. Mellan 1999 och 2003 samlades uppgifter via enkäter till kommunerna och landstingen. Sedan 2004 har individdata insamlats från kommunerna om personer med insatser enligt LSS. Men de första åren saknades insamling av information om individens personkrets på grund av brister i lagstiftningen. Det var inte förrän 2007 som informationen om 1 § LSS också kunde samlas in.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Socialstyrelsen
Kontaktperson	Hillevi Rydh
E-post	hillevi.rydh@socialstyrelsen.se
Telefon	075-247 34 53